

WIELKOPOLSKI KURATOR OŚWIATY

**ul. Kościuszki 93
61-716 Poznań**

Poznań, 12 października 2026 r.

Szanowni Państwo

**Prezydenci Miast, Burmistrzowie, Wójtowie, Starostowie
Marszałek Województwa Wielkopolskiego**

**dotyczy: działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa szkół i placówek oświatowych oraz
przygotowania ich do reagowania w sytuacjach kryzysowych**

W związku z ostatnimi zdarzeniami dotyczącymi bezpieczeństwa na terenie szkół w województwie mazowieckim, a także mając na uwadze zmieniające się uwarunkowania bezpieczeństwa, zwracam się do Państwa z prośbą o podjęcie, we współpracy z dyrektorami prowadzonych przez siebie szkół i placówek, działań służących wzmocnieniu ich przygotowania do reagowania w sytuacjach kryzysowych.

Warto przy tym przypomnieć, że zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności zapewnienie warunków jej działania, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki. Przepis ten nabiera szczególnego znaczenia w obecnych uwarunkowaniach bezpieczeństwa i powinien skłaniać do spojrzenia na bezpieczeństwo szkoły nie tylko przez pryzmat jej codziennego funkcjonowania, lecz również gotowości do reagowania w sytuacjach nadzwyczajnych.

Współczesna szkoła funkcjonuje w rzeczywistości, w której katalog potencjalnych zagrożeń jest znacznie szerszy niż jeszcze kilka czy kilkanaście lat temu. Obejmuje on zarówno zdarzenia o charakterze lokalnym, awarie, pożary, zagrożenia meteorologiczne czy incydenty zagrażające bezpieczeństwu osób przebywających w budynku, jak również zagrożenia wynikające z sytuacji międzynarodowej.

Trwająca wojna w Ukrainie, a także doświadczenia ostatnich lat, jednoznacznie wskazują na potrzebę systemowego wzmocnienia odporności społeczeństwa oraz przygotowania instytucji publicznych do właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia. Szkoły i placówki oświatowe, jako miejsca, w których każdego dnia przebywają dzieci, młodzież i pracownicy, powinny być istotnym elementem tego systemu.

Kwestie te należy postrzegać również w kontekście obowiązującej ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej, która tworzy system przygotowania państwa i jego instytucji do ochrony ludności w sytuacjach zagrożenia. Ustawa powierza wójtom, burmistrzom i prezydentom miast, starostom oraz – w zakresie właściwości – marszałkom województw zadania związane z ochroną ludności i obroną cywilną, obejmujące między innymi planowanie, koordynowanie działań, przygotowanie do reagowania, alarmowanie, ostrzeganie i organizację współpracy właściwych podmiotów.

W tym kontekście szczególnego znaczenia nabiera właściwe rozpoznanie możliwości wykorzystania obiektów szkolnych w sytuacji zagrożenia oraz przygotowanie ich użytkowników do bezpiecznego postępowania.

W związku z powyższym zwracam się do Państwa w szczególności z prośbą o realne wsparcie dyrektorów szkół i placówek w dokonaniu analizy warunków lokalowych użytkowanych obiektów oraz wyznaczeniu miejsc, które w sytuacji zagrożenia mogłyby służyć jako miejsca możliwie bezpiecznego schronienia uczniów i pracowników. Wskazane jest, aby działania te były podejmowane we współpracy z właściwymi służbami, jednostkami ochrony przeciwpożarowej oraz komórkami odpowiedzialnymi za zarządzanie kryzysowe, ochronę ludności i obronę cywilną.

W tym kontekście szczególne znaczenie ma również właściwe przygotowanie kadry kierowniczej szkół i placówek. Dyrektorzy i wicedyrektorzy mogą znaleźć się w sytuacji wymagającej natychmiastowego podjęcia decyzji dotyczącej ewakuacji, pozostania w budynku, schronienia uczniów i pracowników, sposobu alarmowania, przekazywania informacji oraz współpracy ze służbami ratowniczymi i porządkowymi. Dlatego sama znajomość dokumentacji i procedur powinna być uzupełniana regularnym szkoleniem oraz praktycznym przygotowaniem do działania w warunkach stresu i zagrożenia.

Zwracam się zatem do Państwa z prośbą o rozważenie organizowania dla kadry kierowniczej szkół i placówek szkoleń dotyczących w szczególności:

- reagowania w sytuacjach kryzysowych,
- zasad alarmowania, ewakuacji i schronienia,
- ochrony ludności i podstawowych zagadnień obrony cywilnej,
- współpracy ze służbami i centrami zarządzania kryzysowego,
- organizacji komunikacji w sytuacji zagrożenia,
- postępowania wobec uczniów i innych osób wymagających szczególnego wsparcia.

Potrzeba praktycznego przygotowania kadry kierowniczej znajduje również odzwierciedlenie w przepisach dotyczących zarządzania kryzysowego. Zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym wójt, burmistrz i prezydent miasta są organami właściwymi w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy, a do ich zadań należy między innymi kierowanie monitorowaniem, planowaniem i reagowaniem na zagrożenia oraz zarządzanie, organizowanie i prowadzenie szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu zarządzania kryzysowego.

Także przepisy ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej wskazują na znaczenie szkoleń, ćwiczeń i innych form edukacji służących przygotowaniu do reagowania na potencjalne zagrożenia.

Jednocześnie proszę, aby w przypadku organizowania przez Państwa, podległe jednostki lub współpracujące służby szkoleń, ćwiczeń bądź innych przedsięwzięć dotyczących ochrony ludności, obrony cywilnej, zarządzania kryzysowego lub reagowania na sytuacje nadzwyczajne

umożliwiać udział w nich również dyrektorom i wicedyrektorom szkół oraz placówek oświatowych.

Kuratorium Oświaty w Poznaniu deklaruje gotowość do wspierania tych działań. W miarę naszych możliwości będziemy podejmować współpracę z placówkami doskonalenia nauczycieli, właściwymi służbami oraz innymi instytucjami posiadającymi odpowiednie doświadczenie i kompetencje w zakresie bezpieczeństwa, ochrony ludności i reagowania kryzysowego.

Zwracam się również z prośbą do dyrektorów podległych Państwu jednostkom o dokonanie aktualnego przeglądu obowiązujących w szkołach i placówkach procedur bezpieczeństwa, w szczególności uwzględniając kwestie alarmowania, ewakuacji, schronienia, zabezpieczenia budynku, komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej oraz współpracy z odpowiednimi służbami.

Istotne jest, aby procedury te nie pozostawały jedynie elementem dokumentacji, lecz były znane pracownikom, możliwe do zastosowania w warunkach konkretnej szkoły i – tam, gdzie jest to zasadne – praktycznie przećwiczone.

Naszym wspólnym zadaniem jest budowanie szkoły bezpiecznej nie tylko w wymiarze codziennego funkcjonowania, lecz także przygotowanej na sytuacje nadzwyczajne.

Nie jesteśmy w stanie przewidzieć wszystkich zdarzeń i zagrożeń. Możemy jednak zadbać o odpowiednie przygotowanie ludzi, procedur i infrastruktury, aby w sytuacji kryzysowej decyzje były podejmowane szybko, świadomie i odpowiedzialnie.

Liczę na Państwa współpracę oraz zaangażowanie w realizację tych działań.

Z wyrazami szacunku

Wielkopolski Kurator Oświaty

dr Igor Marek Bykowski